

Høringsbrev om fiske med snurrevad med fartøy under 11 meter innenfor fjordlinjene, og med fartøy under 15 meter i Henningsværboksen

Nærings- og fiskeridepartementet sender med dette på høring forslag om at fartøy under 11 meter skal kunne fiske med snurrevad innenfor fjordlinjene, samt at fartøy under 15 meter skal kunne fiske i Henningsværboksen når den er åpen for skreifiske.

Høringsfristen er satt til 6. oktober 2017.

Innledning

Som en del av et kysttorskvern ble det i 2004 opprettet fjordlinjer¹ nord for 62° N, med strengere reguleringer i torskefisket innenfor disse. Fra 1. januar 2009 ble det innført et generelt forbud mot å fiske med snurrevad innenfor de samme fjordlinjene, for å sikre at kystnære lokale bestander (alle fiskeslag) høstes på en bærekraftig måte.

Generell åpning for at fartøy under 11 meter skal kunne fiske med snurrevad innenfor fjordlinjene

For fartøy under 11 meter gjelder det enkelte unntak fra forbudet mot å fiske med snurrevad, jf. forskrift 22. desember 2004 nr. 1878 om utøvelse av fisket i sjøen (utøvelsesforskriften) § 33 g:

"Det er forbudt å fiske med snurrevad innenfor fjordlinjene angitt i vedlegg 4 til denne forskriften, med mindre det gjelder spesifikke unntak for fartøy under 11 meter største lengde i medhold av årlig forskrift om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N. Fartøy med største lengde under 11 meter kan likevel fiske etter flyndre og lysing fra og med 1. juni til og med 31. desember. Ved fiske etter flyndre skal maskevidden i fiskeposen være minst 170 mm.

Fartøy under 11 meter største lengde kan, uavhengig av forbudet i første ledd, fiske med snurrevad etter hyse innenfor fjordlinjene i perioden fra og med 1. juli til og med 30. september. Snurrevaden må ha innmontert artsseperasjonssystem i henhold til vedlegg 7. Maskevidden i den kvadratmaskede delen skal ikke overstige 200 mm. Maskevidden i ledepanelene tilhørende systemet kan være mindre enn 130 mm. Underdelen skal være åpent i bakkant under fiske slik at torsk og annen bifangst fritt

¹ I forskrift 22. desember 2004 nr. 1878 om utøvelse av fisket i sjøen (utøvelsesforskriften) § 33 g, jf. vedlegg 4 til forskriften (./.).

slippes ut. Det er tillatt å ha inntil 10 % bifangst av torsk i vekt i de enkelte fangster og ved landing dersom torsk bifangsten kan avregnes fartøyet kvote eller ferskfiskordningen."

Det foreslås å innføre et generelt unntak fra snurrevadforbudet for fartøy under 11 meter, dog på vilkår av at redskapet (snurrevaden/nota og tilhørende tau) er under gitte størrelser. Det foreslås å bare åpne for et snurrevadfiske hvor fangsteffektiviteten ikke er større enn det som utgjøres av et tradisjonelt fartøy på 10-11 meter. Redskapsbegrensningen skal derfor være et tilleggsvilkår til at fartøyet må være under 11 meter, bl.a. for å unngå tilpasninger med spesialbygde fartøy like under 11 meter med større fangstkapasitet.

Tilleggsvilkår om redskapsbegrensning foreslås satt slik:

Maksimal størrelse på not: 120 maskers not (talt opp langs ene vingen) á 300 mm maskevidde (helmasker), maks. 90 meter i omkrets og maks. 90 meters lengde på telne mellom vingspisser. Taulengde foreslås satt til maksimalt fire kveiler á 220 meter på hver side med maks. 26 mm tykkelse.

Det bes om høringsinstansens syn på en slik redskapsbegrensning. Det understrekes imidlertid at det er meningen å avgrense fisket til en *liten* snurrevad, dvs. ikke nødvendigvis tillate så stor snurrevad som et slikt fartøy i beste fall kan klare å håndtere.

I flere år har antall snurrevadfartøy under 11 meter nord for 62°N vært nokså stabilt på omkring 40 fartøy (årsfangster over 1 tonn), men i 2014 ble det registrert ca. 70 fartøy, for så å gå ned til ca. 60 fartøy i 2015 og opp til ca. 65 i 2016. Samlet fangst fra disse fartøyene har steget markant siden 2012, fra ca. 700 tonn til ca. 1400 tonn i 2016, hovedsakelig som følge av økte torskefangster.

Utviklingen i samme periode for snurrevadfartøy mellom 11 og 15 meter (med årsfangster over 1 tonn) viser en nedgang fra ca. 80 fartøy i 2006 til ca. 55 fartøy i 2011, og deretter en stigning igjen tilbake til i overkant av 80 fartøy i 2016. Samlet fangst fra disse fartøyene er nesten doblet fra ca. 6500 tonn i 2010 til ca. 12 000 tonn i 2016.

Åpning for at fartøy under 15 meter skal kunne fiske med snurrevad i Henningsværboksen

I et særskilt verneområde for kysttorsk ved Henningsvær – omtalt som "Henningsværboksen" – er det i første halvår i utgangspunktet bare tillatt å fiske med fartøy under 11 meter, med andre konvensjonelle redskap enn snurrevad. Fiskeridirektoratet kan periodevis fastsette unntak fra dette forbudet når det gjennom prøvetaking er dokumentert store konsentrasjoner av skrei i området.

I forskrift 21. desember 2016 nr. 1826 om regulering av fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62° N i 2017 lyder § 31 tredje ledd at:

"Det særskilt vernede området ved Henningsvær, som er angitt i vedlegg til forskriften, er stengt fra og med 1. januar til og med 30. juni for fartøy med største lengde over 11 meter. Fiskeridirektoratet kan justere områdets utstrekning dersom dette er nødvendig for å verne kysttorsk utenfor grensen. Fiskeridirektoratet kan gjøre unntak fra forbudet for fartøy med største lengde på 11 meter eller større som fisker med andre konvensjonelle redskap enn snurrevad, dersom det anses å være tilstrekkelig store konsentrasjoner av skrei i området. Dersom det gjøres slikt unntak, skal det for fartøy under 11 meter største lengde i dette området gjelde unntak fra forbudet mot å fiske med snurrevad, jf. forskrift 22. desember 2004 nr. 1878 om utøvelse av fisket i sjøen § 33g. Fiskeridirektoratet kan bestemme at unntak etter tredje punktum kun skal gjelde fartøy med største lengde under 15 meter. Områdets ytre grenser er fjordlinjer hele året."

I perioder med store konsentrasjoner av skrei har det normalt blitt åpnet for at fartøy opp til 15 meter kan fiske i området, med andre konvensjonelle redskaper enn snurrevad. Gjennom forskriftsendring våren 2017 ble det (jf. ovennevnte) åpnet for at i perioder med slikt unntak skal det også være tillatt for fartøy under 11 meter å fiske med snurrevad i området. Det foreslås nå å åpne for at fartøy opp til (under) 15 meter skal kunne fiske med snurrevad i dette området i perioder hvor dette åpnes for skreifiske.

Tilleggsvilkår om redskapsbegrensning i Henningsværboksen – når området er åpent for snurrevadfiske med fartøy under 15 meter - foreslås satt slik:

Maksimal størrelse på not: 180 maskers not á 300 mm maskevidde, maks. 108 meter i omkrets (laskene inkludert) og maks. 123 meters lengde på telne mellom vingspisser. Taulengde foreslås satt til maksimalt fem kveiler á 220 meter (x 2) med maks. 36 mm tykkelse.

Det bes om høringsinstansens syn på en slik redskapsbegrensning.

Departementets vurdering

Forbudet mot å fiske med snurrevad innenfor fjordlinjene ble i utgangspunktet begrunnet med hensynet til kysttorsken, men dagens fjordlinjeregulering har et videre formål. Det generelle snurrevadforbudet skal ikke bare verne kysttorsk, men også redusere faren for nedfisking av, eller bidra til å gjenoppbygge, andre lokale kystnære bestander. Dette gjelder for eksempel flyndre, kveite, vanlig uer, breiflabb og steinbit, som er arter det fiskes på uten kvotebegrensning. Det kan fiskes meget effektivt med snurrevad, og når en lokal bestand står samlet i tette forekomster (eksempelvis under gyting) kan snurrevad ta en betydelig andel av lokale bestandskomponenter. Dette kan gjelde også relativt små fartøy som fisker med snurrevad. Det synes således nødvendig å ha begrensninger på redskapsstørrelsen i tillegg til at fartøyet må være under 11 meter.

Departementet vurderer at en begrensning på redskapsstørrelsen alene vil være lite aktuelt, bl.a. grunnet de kontrollutfordringene dette ville innebære. Større fartøy enn 11 meter er dessuten mindre væravhengige og har således bedre alternative muligheter. Forslaget er ment

å bedre driftsmulighetene for de minste fartøyene, herunder tilrettelegge for at også de minste fartøyene kan fiske for levendelagring, samtidig som det må sikres at lokale bestander ikke overbeskattes.

Forslaget om at fartøy opp til 15 meter periodevis skal kunne fiske med snurrevad i Henningsværboksen, må ses i lys av at det økte fiskepresset i dette området i hovedsak vil være i form av et direktefiske etter skrei.

Konsekvenser av forslagene

Konsekvensene ved innføring av de foreslåtte endringene vil være at fartøy under 11 meter får større valgfrihet mht. redskapsvalg innenfor fjordlinjene og kan utøve et mer rasjonelt fiske. Små fartøy som drifter med snurrevad blir mindre værutsatt, og det er relativt få fartøy i denne gruppen som drifter med snurrevad. Begrensning av redskapsstørrelsen ved fiske med snurrevad skal bidra til å unngå for stort fiskepress, herunder unngå en uheldig utvikling med spesialbygde fartøy tett oppunder 11 meter med større fangstkapasitet enn for tradisjonelle fartøy. Det legges således til grunn at et slikt kystnært fiske med små fartøy og liten snurrevad ikke vil vanskeliggjøre gjenoppbygging av bestander, og heller ikke utgjøre særlig risiko for utfisking av lokale bestander. Dette må imidlertid overvåkes og følges opp med forvaltningstiltak ved ev. behov.

Eventuelle regelendringer tas inn i gjeldende forskrifter og vil ikke medføre noen nye administrative eller økonomiske kostnader.